

บทคัดย่อ

กนกวรรณ ชี้อำพันธ์ : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง: กรณีศึกษา

กองทุนหมู่บ้านหนองปลิง

อาจารย์ที่ปรึกษา: อ.ดร. วิศิษฎ์พร วัฒนวาทีน, 61 หน้า

ISBN

ความยากจนของประชาชนในชนบทและชุมชนเมือง คือการไม่มีทุนและขาดโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อนำมาพัฒนาอาชีพสร้างรายได้ ลดรายจ่าย ตลอดจนบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน รัฐบาลมีเจตนารมณ์ที่จะแก้ไขปัญหาความยากจน โดยได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยให้บัณฑิตกองทุนเป็นผู้ประเมินซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการประเมิน คือ เพื่อให้ทราบกระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านหนองปลิงว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนดไว้หรือไม่และเพื่อให้ทราบปัจจัยด้านบวกด้านลบที่มีผลต่อโครงการ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชีพชีพไมเคิลร่วมกับแบบบริบทชุมชน เป็นเครื่องมือในการประเมิน วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีสังเกต จดบันทึก การสัมภาษณ์ และจัดเวทีชาวบ้าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ศักยภาพของกองทุนหมู่บ้านหนองปลิงในตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาสภาพโดยรวมแสดงให้เห็นว่าภายในหมู่บ้านหนองปลิงมีความเข้มแข็งภายในชุมชนในระยะปานกลาง เนื่องจากเป็นหมู่บ้านที่มีจำนวนครัวเรือนน้อยเพียง 109 ครัวเรือน มีความเป็นอยู่อย่างราบเรียบ ถ้าจะมีการพัฒนาหรือจัดตั้งกองทุนใด ๆ จะต้องกลุ่มคณะเป็นแกนนำและกำลังสำคัญในการพัฒนา ในด้านการบริหารจัดการกองทุนภายในหมู่บ้านเป็นไปอย่างมีระบบ เห็นได้จากคณะกรรมการทุกคนต่างได้รับเลือกมาจากต่างมาจากหลาย ๆ อาชีพและไม่ใช้เครือญาติกัน เมื่อกิจกรรมใด ๆ ภายในกองทุน ก็จะทำให้ความร่วมมืออยู่เสมอ ในด้านความสามารถในการดำเนินธุรกิจและชำระคืนเงินกู้จะพบว่าหมู่บ้านหนองปลิงมีผู้ที่ให้ความสนใจในการยื่นคำร้องขอกู้ในอัตราที่น้อย เพราะสาเหตุที่ไม่มีบุคคลค้ำประกันและคิดว่าไม่สามารถจะส่งคืนเงินกู้ได้ตามกำหนด ดังนั้นผู้ที่ยื่นคำร้องขอกู้จะต้องเป็นผู้ที่มั่นใจว่าจะส่งคืนเงินได้ตามกำหนดและคอกเบี้ยก็อยู่ในอัตราที่ต่ำ หากส่งคืนไม่ทันกำหนดก็สามารถจะปรึกษาและทำการตกลงกับตัวคณะกรรมการได้ แต่ถ้าเกิดปัญหาไม่ยอมส่งคืนก็ต้องมีการปฏิบัติตามระเบียบ โดยให้ผู้ค้ำประกันเป็นผู้รับผิดชอบ ปัจจัยด้านลบที่ขัดขวางการบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านหนองปลิงได้แก่ การที่ชาวบ้านกู้เงินผิด

ไปจากวัตถุประสงค์นำเงินทุน ไปชดใช้นายทุนเงินกู้ในระบบ ปัจจัยด้านบวกที่ส่งผลให้เป้าหมายของกองทุนประสบความสำเร็จก็คือ เกิดการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงการเรียนรู้ ระหว่างกองทุนหมู่บ้านหนองปลิงและกองทุนหมู่บ้านอื่น ๆ ภายในตำบลไชยมงคลโดยมีการร่วมมือกันระหว่างคณะอนุกรรมการระดับอำเภอ และบัณฑิตกองทุนจากหมู่บ้านต่าง ๆ ร่วมกันจัดเวทีประชาคมตำบลเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์โดยใช้วิธีการแก้ปัญหาาร่วมกัน ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของประชาชนภายในหมู่บ้านหนองปลิง มาจากความสามัคคี และ ความซื่อสัตย์ ไม่มีการละเมิดกฎระเบียบของกองทุนและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ด้อยโอกาสภายในหมู่บ้านเพราะหมู่บ้านหนองปลิงอยู่อย่างระบบเครือญาติพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ผลกระทบโดยตรงจากการตั้งกองทุนก่อให้เกิดการจ้างงานและมีเงินทุนในการนำไปประกอบอาชีพภายในหมู่บ้านและสามารถพึ่งตนเองได้ ผลกระทบโดยอ้อม มีเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้าน และได้รับรู้ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถนำมาคิดแปลงและสร้างรายได้ต่อไป ซึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศให้พัฒนาไปอีกระดับหนึ่ง

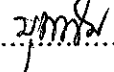

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

ปีการศึกษา 2545

ลายมือชื่อนักศึกษา.....นางสาวกนกวรรณ ณีอ่อนพันธ์.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..........

ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมปรึกษา..........